



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 649/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 9C/165/2012 z 3. novembra 2016, rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co/137/2022-244 z 29. novembra 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/12/2024 z 28. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9C/165/2012 z 3. novembra 2016, rozsudkom krajského súdu č. k. 5Co/137/2022-244 z 29. novembra 2022 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/12/2024 z 28. mája 2025, porušenia základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 3 listiny napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, porušenia čl. 46 ods. 4 ústavy, ako aj práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Požaduje tiež náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ sa žalobou v konaní na okresnom súde domáhal proti Slovenskej republike (za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) zaplattenia nemajetkovej ujmy 18 569,90 eur s príslušenstvom.
3. Okresný súd rozsudkom č. k. 9C/165/2012-110 z 3. novembra 2016 žalobu sťažovateľa zamietol.
4. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd (v poradí druhým) rozsudkom sp. zn. 5Co/137/2022 z 29. novembra 2022 rozsudok okresného súdu potvrdil.
5. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu z 29. novembra 2022 najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol. Nezistil existenciu sťažovateľom namietanej vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Dôvodil, že z úradnej tabule súdu a z webovej stránky krajského súdu sa mali sporové strany možnosť o termíne, mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku dozvedieť. Informovanie o čase a mieste vyhlásenia rozsudku spôsobom obvyklým, teda napr. na oznamovacej tabuli súdu, na internetovej stránke príslušného súdu zodpovedá v danom prípade požiadavke minimálneho štandardu takéhoto oznámenia osobitným postupom súdu bez ohľadu na to, či pri konkrétnom vyhlásení rozsudku verejnost' právo na prítomnosť využije, alebo nie. Zároveň konštatoval, že krajský súd sa dostatočne vyrovnal s podstatnými odvolacími námietkami sťažovateľa, najvyšší súd nezistil, že by bolo konanie postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní, ani to, že by prijaté skutkové závery boli svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ uvádza, že 13. novembra 2022 o 19.08 h požiadal okresný súd, ako aj krajský súd elektronicky, tiež 23. novembra 2022 o 9.00 h listinne do podateľne okresného súdu, aby bol elektronicky na mailovú adresu [REDAKOVANÉ], resp. [REDAKOVANÉ] upovedomený o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku krajským súdom, ako aj najvyšším súdom („*pro futuro*“). Krajský súd však sťažovateľa o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku elektronicky na uvedenú adresu v súlade s § 219 ods. 3 CSP neupovedomil.
7. Sťažovateľ najvyššiemu súdu vytýka prílišný formalizmus, povrchný prieskum spisu okresného súdu, dovolania sťažovateľa a jeho príloh. Najvyšší súd musel vedieť, že krajský súd svojím postupom a rozsudkom znemožnil sťažovateľovi uskutočňovať mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd bez rozumného dôvodu zlegalizoval nezákonný a nespravodlivý rozsudok krajského súdu, ako aj nezákonný a nespravodlivý rozsudok okresného súdu.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu:

8. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred inými orgánmi verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 373/2014).

9. Ako vyplýva z ústavnej sťažnosti, sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie, o ktorom následne rozhodol krajský súd ako súd odvolací, preto právomoc krajského súdu na preskúmanie rozsudku okresného súdu v tejto časti vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti.

10. Obdobne, pokiaľ sťažovateľ argumentuje, že krajský súd sa dopustil vady podľa § 420 písm. f) CSP, keď sťažovateľa neupovedomil elektronickými prostriedkami o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie s poukazom na § 420 písm. f) CSP, o ktorom rozhodol najvyšší súd ako súd dovolací uznesením z 28. mája 2025. Preskúmanie rozsudku krajského súdu a postupu, ktorý mu predchádzal, prináležalo na základe dovolania podaného sťažovateľom najvyššiemu súdu podľa § 420 písm. f) CSP, ktorý o ňom rozhodol tak, že dovolanie odmietol. Právomoc najvyššieho súdu na preskúmanie rozsudku krajského súdu v tejto časti vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti.

11. Vychádzajúc z uvedeného, bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

IV.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu:

12. Zjavne neopodstatnenou je ústavná sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

13. Ústavná sťažnosť je založená na námietke, v zmysle ktorej najvyšší súd nesprávne posúdil nenaplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, aj keď krajský súd nedodrжал procesný postup v zmysle § 219 ods. 3 CSP, keď sťažovateľovi neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami napriek tomu, že sťažovateľ o to výslovne požiadal.

14. Najvyšší súd v napadnutom uznesení konštatoval, že oznámenie krajského súdu (ako súdu odvolacieho) o mieste a čase verejného vyhlásenia rozhodnutia bez nariadenia ústneho pojednávania bolo vyvesené na úradnú tabuľu krajského súdu 23. novembra 2022 a zvesené 30. novembra 2022. Sťažovateľ žiadosť o upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku krajským súdom podal až po rozhodnutí krajského súdu verejne vyhlásenom 29. novembra 2022. Najvyšší súd vo vzťahu k otázke ústavnosti postupu, keď súd napriek žiadosti

strany stranu sporu neupovedomí elektronickými prostriedkami o mieste a čase verejného vyhlásenia rozhodnutia, poukázal na rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 169/2019, II. ÚS 162/2020. Z obsahu spisu nevyplýva, že by sťažovateľ v priebehu konania pred vydaním rozsudku výslovne požiadal o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami. Len uvedenie elektronickej adresy žalobcu v podaniach v spise na č. l. 139, 146, 152 nemožno považovať za žiadosť v zmysle § 219 ods. 3 CSP. Uzavrel, že z úradnej tabule súdu a z webovej stránky príslušného súdu sa mali sporové strany možnosť o termíne, mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku dozvedieť. Informovanie o čase a mieste vyhlásenia rozsudku spôsobom obvyklým, teda napr. na oznamovacej tabuli súdu, na internetovej stránke príslušného súdu zodpovedá v danom prípade požiadavke minimálneho štandardu takého oznámenia osobitným postupom súdu bez ohľadu na to, či pri konkrétnom vyhlásení rozsudku verejnoscť právo na prítomnosť využije, alebo nie.

15. Vychádzajúc z obsahu sťažnostnej argumentácie, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nenamieta, že by nebol vôbec informovaný o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu vhodnými prostriedkami – napr. na úradnej tabuli súdu či na internetovej stránke súdu, ale to, že nebol upovedomený o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu aj špecifickým spôsobom, teda podľa § 219 ods. 3 CSP aj elektronickými prostriedkami.

16. Pre naplnenie dikcie princípov spravodlivého konania podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 142 ods. 4 ústavy musí byť nepochybné, že (i) došlo k verejnemu vyhláseniu rozsudku a že (ii) o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku boli verejnoscť a strany sporu riadne upovedomené. Riadnym upovedomením sa tu má na mysli preukázanie, že do dispozičnej sféry a vedomia verejnosti a strán sporu sa dostalo oznámenie súdu o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, a to prinajmenšom spôsobom zákonným, na takéto oznámenie obvyklým a legitímne očakávaným. Naplneniu týchto predpokladov pre ústavne súladný postup súdov pri verejnom vyhlasovaní rozsudkov konvenuje napr. oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku stranám sporu a verejnosti jeho zverejnenie na úradnej tabuli súdu či internetovej stránke súdu (II. ÚS 169/2019).

17. Pokiaľ strana sporu bola o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku oboznámená zverejnením oznámenia na oznamovacej/úradnej tabuli súdu či internetovej stránke súdu (prípadne písomne), avšak nie aj prostredníctvom elektronických prostriedkov, a to napriek tomu, že strana sporu o to požiadala, ide o zjavne nezákonný postup súdu a dochádza (slovami svojho času platného Občianskeho súdneho poriadku) k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom a naplneniu prípustnosti dovolania z tohto dôvodu (rovnaké konštatovanie pozri v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 714/2015 zo 7. októbra 2015, publikovanom ako R 9/2016, a v ňom bohato citovanú prejudikatúru).

18. Takýto nezákonný postup súdu (síce zakladajúci prípustnosť dovolania) však nemusí dosahovať intenzitu porušenia ústavných práv tejto strany sporu. Rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie ústavnosti takéhoto zjavne nezákonného postupu súdu pri oboznamovaní s miestom a časom verejného vyhlásenia rozsudku teda je, či sa do dispozičnej sféry a vedomia strany sporu dostalo v dostatočnom časovom predstihu (v lehote najmenej päť dní) riadne upovedomenie (pozri bod 16) o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku. Inak povedané, rozhodujúce je, či strane sporu vôbec bolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, aj keď nie elektronickými prostriedkami.

19. Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu jasne vyplýva, že údaje o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu boli zverejnené na úradnej tabuli súdu, ako aj na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (oznámenie zverejnené 23. novembra 2022, rozsudok vyhlásený 29. novembra 2022). Uvedené sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nerozporuje.

20. Za týchto okolností vzhľadom na konkrétnosti sťažovateľovej veci a obsah ústavnej sťažnosti v tejto konkrétnej veci ústavný súd uvádza, že ani konštatovanie prípadnej sťažovateľom namietanej nezákonnosti postupu krajského súdu (neoznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami) by nepredstavovalo porušenie ústavných práv sťažovateľa, a to vzhľadom na intenzitu zásahu do týchto práv oslabenú skutočnosťou, že krajský súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku sťažovateľovi a verejnosti ich zverejnením na úradnej tabuli súdu a internetovej stránke súdu. Preto ani uznesenie najvyššieho súdu nemožno vyhodnotiť ako ústavnoprávne nekonformné.

21. Najvyšší súd sa jasne a preskúmateľne vyjadril k dovolacím námietkam sťažovateľa, a to ústavne akceptovateľným spôsobom. Ústavný súd nevyhodnotil argumentáciu sťažovateľa ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu.

22. Ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením najvyššieho súdu niet relevantnej súvislosti, ktorá by signalizovala porušenie označených práv a možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

23. Takisto nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 3 listiny, keďže súdnymi rozhodnutiami sťažovateľovi nebolo odopreté právo zákonom predpokladaným spôsobom domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Odôvodnený, skutkového či právneho omylu prostý záver všeobecných súdov o tom, že takýto nárok nie je daný, nie je dôvodom na vyslovenie porušenia tohto základného práva.

24. Ústavný súd preto v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy, čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. K namietanému porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru ústavný súd uvádza, že v zmysle doterajšej judikatúry ústavného súdu z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (III. ÚS 38/05, II. ÚS 99/2011, IV. ÚS 302/2020). Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd nedospel k záveru o porušení práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom porušenie iného práva podľa dohovoru sťažovateľ nenamietal, ústavnú sťažnosť bolo nutné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde aj v časti namietaného porušenia čl. 13 dohovoru.

26. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy ústavný súd pripomína, že v uvedených článkoch sú zakotvené základné princípy, ktoré však nepredstavujú konkrétne základné práva alebo slobody, ktorých ochrany by sa sťažovateľ mohol pred ústavným súdom

v konaní podľa čl. 127 ústavy domáhať. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

27. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

IV.3. K argumentácii sťažovateľa týkajúcej sa zbytočných prietáhov:

28. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tiež argumentuje, že za viac ako 13 rokov stavu právnej neistoty o výsledok kompenzačného konania, prežitého psychického strádania, utrpenia, beznádeje a bezmocnosti nedosiahol vyhlásenie riadneho, včasného, zákonného a ústavne konformného rozhodnutia vo veci samej, čo má za následok porušenie jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov a porušenia práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Doterajšia súdna ochrana práv sťažovateľa v kompenzačnom konaní nebola a nie je rýchla a účinná. Neprimeraná dĺžka konania mala za následok porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 36 ods. 1 listiny v jeho časovej dimenzii.

29. K uvedeným námietkam týkajúcim sa zbytočných prietáhov ústavný súd uvádza, že ich zohľadnil iba ako súčasť argumentácie sťažovateľa, keďže sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti nenamieta porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi všeobecných súdov konajúcich o jeho žalobe. Ak by aj sťažovateľ porušenie uvedených práv do petitu ústavnej sťažnosti zahrnul, v tejto časti by bolo nutné ústavnú sťažnosť odmietnuť.

30. V časti prietáhov, ku ktorým došlo postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 9C/165/2012 pred právoplatnosťou nálezov ústavného súdu č. k. III. ÚS 255/2023-36 z 29. júna 2023, a v časti namietaných prietáhov, ku ktorým malo dôjsť postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 5Co/137/2022, by bola ústavná sťažnosť neprípustná podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, pretože sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už meritórne rozhodol (vo vzťahu k postupu okresného súdu nálezom č. k. III. ÚS 229/2016-33 zo 4. októbra 2016, následne nálezom č. k. III. ÚS 255/2023-36 z 29. júna 2023, ktorými konštatoval porušenie sťažovateľových práv, a vo vzťahu k postupu krajského súdu uznesením č. k. III. ÚS 255/2023-21 z 11. mája 2023, ktorým ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú).

31. Pokiaľ ide o namietané prietahy prvoinštančného súdu po právoplatnosti nálezov č. k. III. ÚS 255/2023-36 z 29. júna 2023 a prietahy najvyššieho súdu, ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorá je predmetom tohto predbežného prerokovania, bola podaná 3. septembra 2025 v čase, keď už bolo konanie vo veci samej právoplatne skončené (rozsudok okresného súdu sp. zn. 9C/165/2012 z 3. novembra 2016 nadobudol v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 5Co/137/2022-244 z 29. novembra 2022 právoplatnosť 8. februára 2023, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/12/2024 z 28. mája 2025 nadobudlo právoplatnosť 4. júla 2025). Konanie je právoplatne skončené aj vo vzťahu k trovám konania, keďže právoplatným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9C/165/2012 z 3. novembra 2016 žalovanej náhrada trov (prvoinštančného, pozn.) konania priznaná nebola, rovnako právoplatným uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/12/2024 z 28. mája 2025

žalovanej nebola priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Uznesením z 3. apríla 2023 okresný súd rozhodol o výške náhrady trov odvolacieho konania a uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3. mája 2023. Právna istota sťažovateľa tak bola v celom rozsahu (vo veci samej aj vo vzťahu k trovám konania) nastolená ešte pred podaním ústavnej sťažnosti, preto v čase podania ústavnej sťažnosti už všeobecné súdy ich postupom nemohli zasahovať do práv sťažovateľa vymedzených v bode 28 odôvodnenia tohto uznesenia, čo by zakladalo dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu